

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.744/2012/7.szám

A Kúria a Dr. Sárfalvi Krisztina Ügyvédi Iroda (**cím**) és a Dr. Varga Detre Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Varga Detre ügyvéd, **cím**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (1117 Budapest, Budafoki út 60.) alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. június 26. napján kelt 24.K.30.077/2012/7. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 24.K.30.077/2012/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint elsőfokú és 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A török állampolgár felperes tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmét 2011. május 30-án nyújtotta be az elsőfokú hatóságnál, melyet a 2011. június 24. napján kelt 106-1-24170/8/2011-T. számú határozatával a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 13.§ (1) bekezdés d), e), f), g) pontjai, 18.§ (1) bekezdés a) pontja, 20.§ (1) bekezdés c) pontja, valamint a Harmtv. végrehajtására kiadott 114/2007.(V.24.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 29.§ (2), (4) és (5) bekezdései, a 47.§ (8) bekezdés b) pontja és az 59.§ (1) bekezdése alapján elutasította, mivel a felperes magyarországi tartózkodási

célját nem igazolta, nem rendelkezett tartózkodása teljes időtartamára a megélhetés és a szálláshely biztosítására elégséges anyagi fedezettel, valamint az egészségügyi ellátása teljes körére nézve nem minősült biztosítottnak.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság, az alperes 2011. szeptember 9. napján kelt 106-T-13215/6/2011. számú határozatával az elsőfokú döntést helyben hagyta. Hivatkozott a Vhr. 59.§ (2) bekezdés a) pontjára, melyben foglalt feltételeknek a felperes nem tett eleget, illetőleg b) pontjára, amely szerinti együttes feltételből a felperes az elsőnek eleget tett, azonban a második feltételnek már nem, azaz az üzleti terve alapján nem lehet megalapozott következtetéseket levonni a cég további eredményes működését illetően. Az alperes nem fogadta el a felperes magyarországi megélhetését, illetőleg magyarországi szálláshelyének igazoltságát sem. A szálláshely vonatkozásában, annyiban pontosította az elsőfokú hatóság indoklását, hogy a felperes magyarországi szálláshelyét 3 hónapot meg nem haladóan nem igazolta, ezért az nemcsak a megélhetés hiánya következményeként, hanem a szálláshelyre vonatkozó egyéb feltételek hiánya miatt sem fogadható el igazoltnak. Az alperes tekintettel arra, hogy a megélhetést nem lehetett biztosítottnak elfogadni, szemben az elsőfokú hatósággal úgy értékelte, hogy a felperes nem rendelkezik a visszautazáshoz szükséges feltételekkel, ugyanakkor a felperest az egészségügyi ellátása teljes körére biztosítottnak minősítette.

A felperes keresetének az elsőfokú bíróság helyt adott, és az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelezte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes keresete, annak indokai minden vonatkozásában megalapozottak. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes okszerűtlenül értékelte a felperes üzleti tervét, illetőleg, mivel a Vhr. 59.§ (3) bekezdése csak az „így különösen” fordulattal élt, indokolatlanul követelt az üzleti tervben foglaltak alátámasztására további írásbeliségeket. Indokolatlan volt a felperesi cég működését alátámasztó szerződések és megállapodások, számlák, további dokumentumok benyújtására kötelezés egyfelől azért, mert az üzleti életben a szóbeli szerződéskötés mindennapos, továbbá egy jövőre vonatkozó üzleti terv esetében nem lehetséges, a múltira vonatkozóan pedig nem szükséges a működés pénzügyi adatait igazoltatni. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a jogalkotó a tartózkodás célja tekintetében nem bizonyítást, hanem a tartózkodás céljának valószínűsítését írja elő. Mindezek alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy helytálló a felperes azon hivatkozása, miszerint az alperes túlbizonyított, megsértve ezzel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§-ában foglalt előírásokat, valamint a Ket. 35.§ (3) bekezdését. Az elsőfokú bíróság jogsértőnek értékelte az alperes megélhetés

vonatkozásában tett megállapításait, figyelemmel arra, hogy a tartózkodási cél el nem fogadása miatt automatikusan vont le következtetést a megélhetés hiányára nézve. Megállapította, hogy az alperes hibázott, amikor csak csekély mértékben vette figyelembe a banki igazolással alátámasztott 4.000 USA dollár összeget, visszaélt mérlegelési jogkörével, mivel az nem azt jelenti, hogy a jogalkalmazó tetszése szerint bármilyen szempontot mérlegelhet, hanem csak annyit, hogy csak azokat a szempontokat veheti figyelembe és mérlegelheti, amelyeket a jogszabály kifejezetten előír. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a Vhr. 29.§ (6) bekezdésében felsorolt iratok bármelyike alkalmas lehet a megélhetés alátámasztására. A szálláshely vonatkozásában kifejtette, hogy a Vhr. 29.§ (3) bekezdése nem a felperes, hanem az alperes számára teremt bizonyítási kötelezettséget, mely bizonyítás az alperes részéről egyfelől elmaradt, másfelől az alperes a bizonyítatlanság következményeit tévesen értékelte.

Az elsőfokú bíróság jogsértőnek találta azt, hogyha a tartózkodási cél nem biztosított, már a megélhetés sem lehet biztosított, és ez esetben az egészségügyi ellátás és a visszautazás feltételei sem lehetnek biztosítottak. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes döntése nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, sérti a Ket. 50.§ (1) és (6) bekezdésében, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ában előírt kötelezettségeket.

Az új eljárásra vonatkozó iránymutatásában az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy már a peres iratokból meg lehetett állapítani a tartózkodási cél és a megélhetés felperes általi valószínűsítését, ezért a megismételt eljárás során a felperes által becsatolt és rendelkezésre álló iratok alapján kell megvizsgálni és értékelni e feltételek meglétét, különös tekintettel a szálláshely igazolására, amelynél alapvető szempont, hogy annak a kérelem benyújtásának a napján kell fennállnia.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elődegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, téves és okszerűtlen megállapításokat tartalmaz. Az alperes kitért arra, hogy körültekintően vizsgálta a tényállást, ennek érdekében hiánypótlási felhívásban további iratokat és adatokat kért a felperestől. Egyértelműen megállapítható volt, hogy míg a Vhr. 59.§ (2) bekezdés b) pontjában foglalt egyik feltétel fennáll, addig az üzleti terv értékelése és az üzleti terv megvalósíthatóságának alátámasztására benyújtott írásbeliségek alapján nem lehet megalapozott következtetéseket levonni a cég további eredményes működését illetően. A Vhr. 59.§ (3) bekezdése alapján a gazdasági társaság

esetében az üzleti tervben foglaltakat hitelt érdemlően alá kell támasztani, e vonatkozásban azonban a felperes nem volt sikeres, mert a benyújtott dokumentum általánosságokat tartalmazott a kis- és nagykereskedelmi tevékenység, és a jövőbeni gazdasági tervek tekintetében. A gazdasági tevékenység folytatása körében benyújtott egyéb dokumentumok sem a gazdasági társaság megszerzett jövedelmét, sem további és tényleges eredményes működését nem igazolták, annak ellenére, hogy e követelményeket a felperesnek kellett volna bizonyítani. Az alperes hivatkozott arra, hogy a megélhetés vonatkozásában döntő volt a felperes fő jövedelemforrásának tekinthető gazdasági társaság általános állapota, mely jelentősen befolyásolja megélhetésének biztosítottóságát. A benyújtott üzleti terv nem támasztotta alá a tartózkodási cél megvalósulását, így kétséges az is, hogy az általa vezetett vállalkozás hogyan és miből fogja a felperes és két társa megélhetését biztosítani. A felperes házastársa megtakarítására vonatkozóan az alperes előadta, hogy a hiánypótlási felhívás ellenére sem került benyújtásra az aktuális egyenlegigazolás, így a pénzösszeg megtakarítás jellege, huzamosabb rendelkezésre állása a másodfokú eljárásban nem került alátámasztásra. Ami a visszautazáshoz szükséges pénzeszközt illeti, az alperes hangsúlyozta, hogy a 3 hónapot meghaladó magyarországi tartózkodás teljes időtartamára rendelkezni kell a visszautazáshoz szükséges anyagi feltételekkel, mely feltétel a felperes esetében leginkább úgy vizsgálható, hogy a saját vagy házastársa megtakarítása huzamosan és igazoltan rendelkezésre áll vagy sem. A szállás igazoltságának tekintetében az alperes előadta, hogy a másodfokú döntés során figyelemmel volt arra, hogy a felperes szálláshelyére szívésségi lakáshasználati megállapodás állt fenn, mely 2011. szeptember 15. napjáig volt biztosított, így vizsgálni kellett, hogy a lakhatás 3 hónapot meghaladóan igazolt-e, mivel a tartózkodási engedély 3 hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító okmány. Az alperes döntését mérlegelési jogkörében hozta meg, így az a körülmény, hogy a felülvizsgálatot végző bíróság a közigazgatási eljárás során beszerzett és rendelkezésére álló egyes bizonyítékokat az alperesi hatóságtól eltérően értékelte és mérlegelte, önmagában nem adott alapot a határozat hatályon kívül helyezésére.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a kérelemre indult hatósági eljárásban is a hatóságot terheli a tényállás tisztázásának kötelezettsége, az ügyfél szerepe ebben csak a szükséges bizonyítási eszközök rendelkezésére bocsátásában merül ki. Az ügyfél nyilatkozata, így az üzleti terv, mint nyilatkozat a Ket. 50.§ (4) bekezdése alapján bizonyítéknak számít, és amennyiben más bizonyíték ezt nem cáfolja, úgy az abban foglaltakat el kell fogadni. Az ügyfél üzleti tervében, illetőleg az ahhoz benyújtott igazolásokban megfelelően alátámasztotta tartózkodási céljának jogszerűségét, azt az alperes megcáfolni nem

tudta, nem is tett lépéseket annak megfelelő alátámasztására, így pl. nem szerezte be a társaság előző évi beszámolóit. A felperes álláspontja szerint a társaság múltbeli és az elbíráláskori vagyoni helyzetét, lehetőségeit, problémáit, potenciálját tisztázni szükséges lehet, azonban ez különleges szakértelmet igényel, amellyel az alperes nem rendelkezik. A fentiekre tekintettel a felperesi álláspont az volt, hogy a megismételt eljárásban igazságügyi könyvszakértő kirendelése szükséges a felperes által vezetett gazdasági társaság múltbeli, elbíráláskori és jelenlegi gazdasági helyzetének tisztázására. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében foglalt bizonyítási indítványára vonatkozóan az elsőfokú ítélet hatályában fenntartása mellett kérte, hogy a Kúria ítélete tartalmazzon iránymutatást a megismételt elsőfokú eljárásban lefolytatandó bizonyításra is.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból téves következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság nem ért egyet.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria a következőkre mutat rá.

A Kúria előjáróban hangsúlyozza, hogy a tartózkodási engedély iránti kérelem egyértelműen egy kérelemre indult eljárást feltételez, amelyben ennek megfelelően alakul a bizonyítás. A tényállás tisztázása nem vitásan a hatóság feladata, a releváns tényeket meghatározza, azokat azonban - önként vagy felhívásra - a kérelmezőnek kell alátámasztania. A bizonyítás sikere nagyban függ a kérelmező által előterjesztett bizonyítékok megfelelőségétől. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság fejtegetései az alperesi „túlbizonyítás”-ról értelmezhetetlenek.

A Harmtv. 13.§ (1) bekezdésében előírtak szerint három hónapot meghaladó tartózkodási céllal az a harmadik országbeli állampolgár utazhat be, aki igazolja - többek között - beutazása és tartózkodása célját.

A felperes tartózkodási célja keresőtevékenység folytatása jövedelemszerzési céllal létrejött gazdasági társaság ügyvezetőjeként /Harmtv.20.§ (1) c)pont/. A fentieket a Vht. 59.§ (2) bekezdés a) vagy b) pontjában foglaltak szerint két módon lehet igazolni. Az alperes senki által sem vitatottan megállapította, hogy a felperes az a) pontban foglaltaknak nem felel meg, mert nem

foglalkoztat hat hónapja három magyar vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyt teljes munkaidőben. A b) pontba foglalt feltétel első fordulatainak meglétét az alperes elismerte. A második fordulat az, hogy a gazdasági társaság esetében valószínűsíthető - a kérelemhez csatolt üzleti terv alapján -, hogy a gazdasági társaság a kérelmező megélhetését is biztosító bevételt fog elérni. Ebben az esetben a tartózkodási cél megvalósulása, a megélhetés, közvetve az egészségbiztosítás, a lakhatás, illetve a visszautazáshoz szükséges anyagi feltételek biztosítotttsága mind-mind cég várhatóan sikeres működésétől függ. A hatóság a cég sikeres - különösen jövőbeni - működésére nézve az üzleti terv alapján tud következtetéseket levonni. Vitathatatlan, hogy az „üzleti terv” fogalmát, illetve a vele szemben támasztható követelményeket a jogalkotó nem rendezte, annak értékelése a hatóság feladata. A hatóság részéről azonban ez - miként a perbeli esetben is - a mindennapi életben használatos fogalomtár szerint elvégezhető. A fentiekből kiindulva a hatóság értelemszerűen egy olyan üzleti tervet várt, amely nemcsak a vállalkozás jövőbeni céljait foglalja össze, hanem elemzi a megvalósítás lehetőségeit is. A racionális elképzeléseken túl tehát legalább valószínűsíti annak kivitelezhetőségét, melynek alátámasztása a pénzügyi terv és benne a költség terv, tehát a források megjelölése, és felhasználása. Mindezzel azonban a felperes adós maradt. A Kúria nem vitatja, hogy az üzleti terv vonatkozásában elegendő lett volna a valószínűsítés, de a felperes üzleti terve ennek a kívánalomnak sem felelt meg. Az általa benyújtott üzleti terv és az iratok sem voltak alkalmasak arra, hogy a cég által tervezett rendezvények és a további üzleti események sikerességét alátámasszák, így egyáltalán nem volt adat arra - a meglehetősen egyszerű általánosságokat tartalmazó üzleti tervben -, hogy a felperes cége eredményes működését milyen módon kívánja megvalósítani, elképzelései mennyiben piacképesek, illetőleg vannak-e lehetőségei a szezonális rendezvények után az év többi részére. A felperes a megélhetés biztosítotttságát ezért sem tudta alátámasztani az általa csatolt, a bevétel elosztásáról szóló közgyűlési jegyzőkönyvvel, ugyanis várható tényleges bevétel nélkül az értékelhetetlen, miként a megtakarítás tartós rendelkezésre állása sem volt banki igazolással alátámasztva, így ez utóbbi sem fogadható el a megélhetés biztosítotttságának igazolására.

A lakhatás tekintetében a Kúria egyetért az alperessel abban, hogy miután a felperes szálláshelye szívességi lakáshasználat, amely csak a 2011. szeptember 15. napjáig biztosított, egyszerre két problémát is felvet. Egyfelől azt, hogy határozott időre szól, másfelől azt, hogy csak az eljárás idejére biztosította a lakhatást. A három hónapot meghaladó magyarországi tartózkodási engedélyt kérelmezőtől ezzel szemben joggal megkövetelhető, hogy az eljárást követő, legalább három hónapnyi időre igazolja a szálláshely biztosítotttságát.

A Kúria álláspontja szerint az alperes körültekintően vizsgálta a

tényállást, ennek érdekében hiánypótlási felhívást bocsájtott ki, mellyel lehetővé tette a felperes számára, hogy a kérelme teljesítésének feltételeit igazolja. Az alperes jogszerűen értékelte a kérelem feltételeinek hiányát, a tényeket, bizonyítékokat mérlegelte, arról számot adott, határozatát kellően indokolta és jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát felülmérlegelve hozott megalapozatlan döntést, megsértve a Pp. 339.§, és 339/B.§-ában előírtakat.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes megalapozatlan keresetét elutasította a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képvisellel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A pervesztes felperes Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/ 1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére, melynek összegét a kereseti, illetőleg a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése és 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

Budapest, 2013. május 29.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró